

*****

RØD FRONT

*****

Nr. 2. Årgang 1. Fredag 25 oktober 1968.

Redaktør: Odd H [REDACTED]
Redaksjonsråd: Dagfinn R [REDACTED], Eldar M [REDACTED], Svein J [REDACTED].

LEDER.

Uttalelse fra SF's landstyre 13/10 -68:

Landsstyret stadfester at SF står på sitt prinsipp program. Landsstyremotet avviser dermed tesene om demokratisk sentralisme og proletariats diktatur. Våre arbeidsprogram og prinsipp program må stå under kontinuerlig debatt og kritikk, og utvikles i samsvar med de erfaringer partiet til enhver tid samler i kampen for sosialismen.

Alle medlemmer av bevegelsen må oppmuntres til å delta i denne debatten slik at partiets avgjørelser til enhver tid kan bygge på medlemmenes oppfatning.

SUF's politiske plattform er på prinsippielle punkter forskjellig fra SF's. SUF er av SF's landsmote anerkjent som SF's ungdomsorganisasjon. Landsstyret innskjerper at bare et landsmote kan endre dette forholdet.

Uttalelsen var enstemmig.

Dette vedtaket er en stor seier for de krefter som ønsker fortsatt samarbeid, og som ønsker at debatten mellom de forskjellige retninger innen SF og SUF skal fortsette, slik at den sosialistiske bevegelse i hvårt land stadig skal vokse i styrke.

Vedtaket er et klart nederlag for de personer som allerede nå forsøker å splitte SUF for å opprette SF - ungdomslag. Disse folk bør innse at deres splittelsesarbeid ikke tjener sosialismens sak!

Red.

*****

LØSNINGEN av Bertolt Brecht.

Etter oppstanden den 17. juni
Lot sekretaren i Forfatterforeningen
utdele flyveblad i Stalinalleen
hvor man kunne lese at folket
hadde forspilt regjeringens tillit
og at det bare kunne erobre den tilbake
gjennom fordobbelte anstrengelser. Var det da
ikke enklere at regjeringen
oppløste folket
og valgte seg et nytt?

(Til norsk ved
Jens Bjerneboe)

"Afrika er mer enn et område som skal eksploateres.., Afrika er for oss en moralsk rettferdiggjørelse og vår raison d'être som stat.Uten Afrika ville vi være en liten nasjon,med Afrika er vi en stormakt."

Disse "nawjonalistiske strofene er hentet fra en tale av Marcello Caetano,tidligere Salazars høyre hand,i dag har han overtatt sitt forbildes stilling som øverste sjef for"stormakten" Portugal.

Portugals stilling som kolonimakt er noe uvanlig.Landet sjøl har føydalstruktur på liknende vis som de latinamerikanske landa,med mesteparten av innbyggerne som småbønder (småbrukerne utgjør 50% av befolkningen og 95% av jordeierne,denne gruppen kontrollerer likevel bare 29% av den dyrka jorda) og en liten oligarkisk gruppe storgodseiere(0,3% av jordeierne eier 40% av jorda).Salazar som inntok diktatorstillingen i 1932 og har hatt makta siden, har vært inspirert av korporative,fascistiske ideer som var populære i Sør-Europa på den tida.Han har maktet å øke landets nasjonalprodukt noe,men dette har bare den oligarkiske krets nytt godt av,folket er i dag like fattig som før.

Koloniene er en arv fra Portugals storhetstid.I den egenlige kolonialistiske periode viste ikke Portugal den samme utsugsaktivitet som de øvrige koloniland,koloniene var nærmest et statussymbol.Først da frihetstrangen begynte å våkne i de øvrige koloniland ,oppdaget portugiserne afrikanernes rikdommer og bygde ut sitt kolonivelde.De lærte av de andre kolonimakters feil, og holdt sine"egne afrikanere" nede i analfabetisme og forsøkte å splitte stammene ,et prinsipp de fortsatt holder fast på.Likevel har de ikke greidd å holde frihetstrangen nede, i alle koloniene har afrikanerne heist opprørsfanen,men med den holdning som den portugisiske regjering har(se innledningen) kan afrikanerne ikke vente noen form for ettergivelse hos kolonisatorene.

En ting skal sies til portugisernes fordel,de er ikke rasister,tvertimot fører de en raseblandingspolitikk.En neger kan bli fullverdig borger på en betingelse: han må bli sivilisert dvs. han må ha et portugisisk levesett.Denne ene betingelsen betyr imidlertid altså at afrikaneren må gi opp sin identitet, han må slutte å være afrikaner.Denne forholdsvis liberale rasepolitikken fra Portugals side henger sammen med at portugiserne ikke skjeller mellom moderland og koloni,men ser alt som ett land,ihvertfall offisielt.

Men afrikanerne ønsker ikke å bli portugisere.For å kaste herrefolket på sjøen ,blir det drevet intens geriljevirkksomhet i koloniene,i første rekke i Portugisisk Guinea og Mozambique og i mindre grad Angola. I Port. Guinea,som er på størrelse med Belgia,har frigjøringshæren kontroll over 2/3 av landet,portugiserne som holder til i militærstillinger langs

kysten våger seg ikke ut etter mørkets frambrudd.

I Mozambique har frigjøringsfronten Frelimo kontroll over to av de viktigste provinsene. Frelimo's hovedkvarter ligger i Tanzania. Lederen for organisasjonen, Eduardo Mondlane, er tidligere professor i USA. På spørsmål om Frelimo er kommunistisk, svarer han at bevegelsen først og fremst er nasjonalistisk og inneholder mange politiske fraksjoner, en annen sak er at det bare er afrikanske og kommunistiske land som er villig til å hjelpe, de vesteuropeiske land ser ut til å ha en antiholdning til Frelimo i og med at de utstyrrer portugiserne med det best mulige utstyr i antigerilakamp.

Opprørerne får altså bare støtte fra kommunistland og den begrensede hjelpen afrikanerne kan yte. Dette ville vært nok om det bare var lille Portugal en kjempet mot, men i praksis viser det seg altså at de står i mot et land med Nato i ryggen. Nå lider spesielt Mozambique av at forsyningene blir for knappe.

I Angola er opprørsbevegelsen sterkt splittet og har av den grunn liten framgang.

Denne krigen fører Portugal med Nato-våpen og stor grusomhet. Tortur og masse mord er annerkjent og velsignet av kjerkas menn, de sterkt religiøse portugisere har fått vite at de kjemper en hellig krig. Likevel deserterer mange pga. krigens karakter. Hva sier så Portugals allierte til dette. Ingenting. Noen frastøtes kanskje av den utilslørte politikken, de kunne i det minste holdt seg i det skjulte, men en må ikke støte en alliert. Her hjemme blir saken pakket inn i bomull, det snakkes på parlamentarikerhold minst mulig om den, Lyngs munn er lukket i denne saken som i så mange andre viktige politiske saker. FN har vedtatt flere resolusjoner mot Portugals kolonipolitikk, hver gang har Norge lystret Natos pipe og stemt blankt.

Utenriksminister Nogueira uttalte nylig at hans land var skuffet over FN, det representerte ikke lenger menneskehetens samvittighet. Det var ille. Dessuten syntes han Nato stilte seg til Portugals problemer. Portugal så seg derfor nødsaget til å danne et forsvarssamband med Sør-Afrika og Brasil, land som ikke bare delvis, men fullstendig støttet opp om Portugals politikk, meinte Nogueira som avsluttet talen på Natos møte i Lisboa slik:

Ved å gjøre som vi gjør i andre verdensdeler, tror vi at vi gjør Nato og den frie verden en tjeneste.

Han får ha stor takk fordi han klart formulerte hva som ville være en fordel for Nato og den frie verden. Vi bør alle takke de portugisiske ledere for deres heltemodige innsats for vår felles sak.

Eldar My

ELEVDEMOKRATI.

Kravet om universitets- og skoledemokrati reises med økende styrke omkring i verden, også i vårt eget land. Ved universitetet i Oslo er studentene kommet frem til at de organer man har hatt til rådighet for å ivareta studentenes interesser ikke har vært brukbare. Følgen ble at man opprettet en "fagforening". ("Faglig Studentfront"). Her bestemmer studentene selv hvordan foreningen skal organiseres, hvilke arbeidsoppgaver den skal ha, hvilke arbeidsmetoder man skal nytte o.s.v.

Dette burde selvfølgelig være retningslinjene for enhver organisasjon i et demokratisk samfunn hvor man bygger på det enkelte menneskets medansvar, engasjement og medbestemmelse.

Men nei, samfunnets ledere har nok et litt annet syn på slike saker. Endel departementstjenestemenn og eksperter skal lage organisasjoner for elevene, bestemme hvilke spørsmål de skal få lov til å diskutere, hvordan styret skal velges o.s.v.

Et eksempel på denne siste organisasjonstypen fikk vi nylig forelagt oss på Stavanger Tekniske Skole da departementet (og rektor) innførte "elevdemokrati" for oss. I dette nyopprettede elevråd skal skolens elever få lov til å diskutere flere forskjellige typer spørsmål. (Departementet og rektor bestemmer selvfølgelig hvilke spørsmål elevrådet ikke har noen rett til å diskutere). Hva elevrådet kommer fram til skal så en elevrådsrepresentant få lov til å legge fram for lærerrådet. (Selvfølgelig uten stemmerett!)

Vi siterer litt fra: "Instruks for tillitsmenn og elevråd".

Fra § 1: "Elevrådet skal representere elevene internt ved skolen, varetta og fremme elevenes interesser i det daglige skolearbeid og hjelpe skolens administrasjon med å skape orden og trivsel på skolen."

§ 4: "Tillitsmannen skal arbeide for å fremme et godt kameratslig forhold mellom elevene og et godt forhold til lærerne. Videre skal tillitsmannen medvirke til at elevenes opptreden både på og utenfor skolen er egnet til å fremme skolens anseelse i det almenne omgange".

§ 9: "Vedtaket i elevrådet som gjelder skolens drift, er av rådgivende karakter. Rektor gjennomfører de vedtak som han finner å kunne sette i verk ved skolen innenfor sitt myndighetsområde, og sender videre til behandling i lærerråd, skoleutvalg eller departement saker som han finner bør fremmes for nevnte instanser."

Spørsmålet man stiller seg etter å ha lest denne instruksjonen er selvfølgelig om dette elevrådet er ment å skulle tjene elevenes interesser eller departementet og rektors, om det er et ledd i en demokratiseringsprosess eller om det er en fastlåst av en autoritær skolestruktur?

Vel, nok om det, tre av elevene ved skolen fant det nødvendig å gjøre skolens elever oppmerksomme på en del av svakhetene i elevrådsinstruksjonen og startet derfor en aksjon med utdeling av følgende flygeseddel:

SKOLEKAMERATER.

Opprettelsen av elevråd er blitt gjennomført uten at elevene ved skolen har fått uttale seg. Dette er en frekk og udemokratisk framgangsmåte.

Forøvrig er opprettelsen av elevråd ikke noe reelt skritt mot demokratisering av skolen, snarere en fastlåsing av den nåværende ordning med umyndiggjøring av elevene. (Elevene har ingen myndighet i skolens bestemmende organer, elevene får ikke bestemme sin egen organisasjons oppbygging, arbeidsoppgaver o.l.)

BOIKOTT DEPARTEMENTETS ELEVRÅD!

Arbeid for opprettelse av elevenes egen interesseorganisasjon hvor elevene selv bestemmer arbeidsoppgaver o.l.

NEI TIL DIKTAT OVENFRA!

JA TIL SAMARBEID MELLOM LÆRERE OG ELEVER!

(Odd H [REDACTED], 3. maskin, Arne H [REDACTED], 3.husbygg, Dagfinn [REDACTED], 3.anlegg.

Det er på det nåværende tidspunkt klart at boikotten ikke blir effektiv, men det er også klart at aksjonen har betydd mer for demokratisering av skolen enn tusen elevråd. I dag diskuterer elevene skoledemokrati. For en måneds tid siden godtok man opprettelsen av elevråd uten å blunke, i dag er kritikken skarp fra alle kanter.

Kampen fortsetter, målet må være opprettelsen av en fri og uavhengig organisasjon som sammen med lignende organisasjoner på andre skoler kan kjempe frem elevenes krav.

Odd H [REDACTED].

* * * * *

VIETNAM-UKA =====

Solidaritetskomiteen for Vietnam arrangerte i løpet av "Uka" 3 stands hvor det ble solgt "For Vietnam", FNL's program og FNL-merker. Samtidig ble det delt ut løpesedler.

Resultatet av aksjonen må karakteriseres som "stort sett bra", selv om salget av materiell ikke ble så overvettets stort.

Opplegget av en slik aksjon er såpass enkelt at vi bør arrangere enda et par stands i løpet av den kommende uka!

SEIER FOR DET VIETNAMESISKE FOLK!

BEKJEMP USA-IMPERIALISMEN!

NORGE UT AV NATO!

* * * * *

VÅRT ALTERNATIV

For å komme til virkelig nytte for folket, må den tekniske, økonomiske og politiske hjelpen gis til de som er i ferd med å organisere kampen mot utbytting og for virkelig folkestyre. En slik organisasjon er Den Nasjonale Frigjøringsfronten (FNL) i Vietnam.

I uka 14 - 20 oktober arrangeres det landsomfattende aksjoner til støtte for det seirende vietnamesiske folk og dets frigjøringsbevegelse, som kjemper for sosial rettferd og nasjonal sjølstendighet.

Alternativet til alle dem som ikke vil støtte NGS's utbyttinghjelp er derfor:

STØTT DET SEIRENDE
VIETNAMESISKE FOLKET!

DELTA I VIETNAM-UKA!

SAML INN PENGER TIL
FRIGJØRINGSFONDET!

(pg 20 50 32)

UTGITT AV
SOSIALISTISK UNGDOMSFORBUND
Fyrstikkalléen 19
Oslo 6

SUF ★ TRYKK
OSLO 1970

NGS-AKSJONEN

11. oktober skal gymnasiastene selge "lykkefisker" til inntekt for et fiskeriprojekt på Ceylon. I Topuksdu, en liten landsby på 600 innbyggere, skal det bygges opp fiskebåtfabrikk, nemlig havn og ilandførings- og foredlingsanlegg for fisk. Båtene som produseres, er småbåter på 17½ fot. De skal selges til fiskerne på stedet, og Fiskeridepartementet på Ceylon gir gode lånevilkår for alle å skaffe seg slike båter, ifølge prosjektlederne.

Norske instruktører skal lære opp fiskebåtmannskapet, og det skal utdannes fagarbeidere til fabrikkene. Dessuten omfatter prosjektet helsestiltak, som for eksempel et vannanlegg.

Når anleggene står ferdige, blir de overdratt til en institusjon som overtar alt ansvar i forbindelse med båtfabrikkasjon, fiskeforedling og salg.

Så blir det vel mat og velstand for alle i landsbyen?

"NØYTRAL" HJELP

Samfunnssystemet i distriktet er føydalt. I storbyen Jaffne sitter jordeierne og har den faktiske kontrollen over områdene omkring. I landsbyene hersker også stor sosial ulikhet. En medvirkende årsak til dette er giftermålsystemet. Kvinnene gifter seg ett trinn oppover kasterangsstigen. Medgiftene er store, og utgiftene til alle slags familieremonier fører til gjeldsstiftelse. Dermed kommer så og si hele produksjonsresultatet av den ene kastens arbeid i hendene på kasten over. Pengeutlånerne har et stort mørked, og butikkeiere og skolelærere, som har litt kontanter, kan svinne seg opp.

Til et slikt samfunn skal NGS samle inn penger som skal gå til et prosjekt som ikke vil bety den ringeste forandring i maktforhold. Kan det da bli tale om noen "nøytral" hjelp?

DE RIKE BLIR RIKERE

Hva vil altså skje når prosjektet selger sine fiskebåter? Ta et eksempel: En godseler eller embetssmann i Jaffne med noen tusen i banken hører at det selges usedvan-

stråmenn kjøper han seg noen, og forsøker å vinne innflytelse i sjøelve prosjektet, for å kunne få fordelene også i framtida. Straks har hjelpeprosjektet skapt en moderne kapitalist og hjulpet ham fram. Men det har også skapt proletarisering blant fiskerne. Kan hjelperne hindre dette?

DE FATTIGE BLIR FATTIGERE

NGS's Ceylonprosjekt er lagt opp som en kopi i mindre målestokk av Norsk Utviklingshjelps Keralaprojekt. De sosiale forholdene er sammenliknbare. Erfaringene fra Kerala viser at de fattige fiskerne snart blei tvunget til å selge båtene sine, fordi de stod i et avhengighetsforhold til pengeutlånerne og oppkjøperne av fisken. Fiskernes økonomiske situasjon var direkte forverret. Den tradisjonelle fiskerinæringa i distriktet blei undergravid, fordi trålerne skrapte sjøen for fisk og yngel, og fordi fiskeprisene sank.

PATRIARKALSK HJELP

I en av aksjonens brosjyrer heter det: "Når anlegget står ferdig og innkjøperperioden er avsluttet, blir det hele overdratt til en institusjon som ledes av bedriftens egne ansatte. De velger selv sitt styre og overtar hele ansvaret for den videre utvikling. Betingelsene er at anleggene skal tjene den funksjon de er bygd for: utvikle en høy sosial og økonomisk standard for befolkningen i området, basert på kunnskap og arbeid. For å påse at prosjektets intensjoner blir fulgt også i framtida blir det oppnevnt et nøytralt kontrollorgan med vidtgående fullmakter."

Slik denne "institusjonen" er planlagt, vil den ikke bidra til å gjøre fiskerne uavhengige av oppkjøperne og spekulantene som har utbyttet dem. Det framgår av sitatet at heller ikke arbeiderne på foredlingsanleggene vil ha noen reell makt over produksjonsmidlene. Hvordan er "et kontrollorgan med vidtgående fullmakter" forenlig med at de ansatte overtar hele ansvaret for den videre utvikling? Hvem skal sitte i dette kontrollorganet? Er det embetssmenn, rikfolk eller de personlige vennene til nordmennene?

I hvert fall virker planen patriarkal-

OPPKJØPERNES MAK

Salgskooperasjonen som det norske Keralaprojektet oppretta, konkurrerte på like fot med de etablerte oppkjøperne og endret derfor ikke på utbyttingsforholdet. Til sist blei kooperasjonen kjørt konkurs ved flere aksjoner fra oppkjøpernes side. I mellomtida hadde kooperativet bl.a. drevet med den tvilsomme butikk å selge reker for eksport til USA. Prosjektet bidro altså ikke til å bedre ernæringsforholdene for folk i India!

Har det norske Ceylonprosjektet gjort noe for å bryte ned oppkjøpernes makt, eller vil oppkjøperne bryte ned "lykkefiskernes" naivt optimistiske planer?

"LYKKEFISKEN" STÅR FOR ØKT UTBYTTING

Som vi har pått på ovenfor vil ikke gymnasiastaksjonen bety ei endring av maktforholdene på Ceylon. De fattige fiskerne og fabrikkarbeiderne vil fortsatt være i oppkjøpernes og pengeutlånernes makt. Det eneste prosjektet vil medvirke til er å tilspisse dette forholdet, å gjøre klofta mellom fattig og rik enda større. Derfor vil prosjektet ikke være hjelp til folket på Ceylon, men til kapitalherrer og oppkjøpere, entreprenører og snyltere av alle slag.

Parolen må bli:

BOIKOTT LYKKEFISKAKSJONEN!

DEN BETYR IKKE HJELP TIL DET
DET BREIE LAG AV FOLKET,
MEN TVERT OM ØKT UTBYTTING!

Referat fra landskonferansen i kampanjen "NORGE UT AV NATO"

Den 12 og 13. oktober hadde kampanjen "Norge ut av NATO" sin første landskonferanse i Oslo. Det var samlet ca. 40 delegater med stemmerett, pluss en del gjester og observatører.

Den viktigste saken på landsmøtet var utvilsomt kampanjens organisasjonsstruktur. Aksjonskomiteens forslag til nye statutter gikk ut på at virksomheten skulle baseres på personlige medlemskap. Dette fikk sterk motbør av noen av delegatene, særlig fra de fire andre fra Stavanger. Hans Horne mente at ordningen ville virke meget hemnende på aktiviteten, og at det kunne føre til splittelse i bevegelsen dersom f.eks. Stavanger utvalget ikke ville gå med på ordningen. Han fikk ikke særlig medhold i det synet, og ble gjort oppmerksom på at om det var splittelse, så var det Stavangerutvalget som splittet, og ingen andre. Åsmund Egge understreket at vi måtte ha en fastere organisasjonsform, og at medlemmene måtte ha et mer forpliktende forhold til bevegelsen. Jorunn Gulbrandsen orienterte om aktiviteten i solidaritetskomiteen for Vietnam etter omorganiseringen, og hennes framstilling tydet ikke på at en fastere organisasjonsform skulle bety noen mindre aktivitet, snarere tvert imot. Paragrafen om medlemskap ble vedtatt med 27 mot 9. (hvorav 4 fra Stavanger)

I den generelle politiske debatten ble det lagt mest vekt på spørsmålet om hvorvidt Kampanjen skulle satse på å utarbeide alternativer til NATO. Jan Otto Hauge mente vi burde utrede minst to alternativer for å kunne hevde oss i en seriøs debatt. Åsmund Egge mente at det ville svekke bevegelsen om vi skulle prøve å samle oss om noe alternativ, og at vi ville komme på defensiven ved å prøve å finne noe som er bedre enn NATO; alt er bedre enn NATO! Han fikk støtte av Kjell Landmark og Stenbakk fra Nesna. Det ble ikke fattet noe vedtak, men i uttalelsen som ble vedtatt het det at det selvfølgelig er myndighetenes oppgave å utarbeide alternativer.

Debatten om arbeidet framover ble innledet av Per Eggum Mauseth, som summerte opp endel punkter: Vi blir utsatt for dårlig presse, hvordan kan vi rette på det? Hva kan vi gjøre for å få våre folk inn på Stortinget? Skal vi fortsette med underskriftskampanjer? Disse spørsmålene og noen til ble debattert generelt, uten at det kom fram noen konklusjoner.

Det kom fram litt om hva som var blitt gjort i anti-NATO arbeidet rundt omkring, og da var det særlig Stenbakk fra Nesna som vekket interesse. En aktiv gruppe fra lærerskolen driver med demonstrasjoner, fyller lokalavisene med leserinnlegg, reiser rundt på NATO-møter i 20 mils omkrets og dominerer debattene. (På Nesna Lærerskole står SUF meget sterkt!)

Det var en landskonferanse preget av enhet og styrke, og mye tyder på at det vil bli en ny giv i anti-NATO-arbeidet rundt om i landet. Det kan komme godt med, for det er en tung jobb å ro mot strømmen. Men ryktene i borgerpressa om at Kampanjen var i ferd med å gå i oppløsning etter Tjekkosllovakia-krisen karakteriserer borgerpressa mer enn Kampanjen NORGE UT AV NATO!

Dagfinn [redacted].

Til
Styret for Norsk Rikskringkastning og
Kringkastningsrådet.

Kampanjen NORGE UT AV NATO har med stigende forbauselse fulgt NRKs informasjonsvirksomhet om NATO. Ikke minst står det for oss som om NRK har sviktet sin oppgave, når det gjelder å holde lyttere og seere informert om selve Kampanjens virksomhet.

Eksempelvis kan nevnes at NRK var til stede ved pressekonferansen i forbindelse med Kampanjens start i februar d.å., men dagsnyttredaksjonen sloyfet meldingen. NRK fant heller ingen grunn til å omtale det offentlige åpningsmøtet i en fullsatt Scala Kino i Oslo.

En nesten samlet presse angrep gjennom lengre tid Kampanjen, fordi den ikke hadde tatt opp de sikkerhetspolitiske alternativer til NATO. Kampanjen fant det til å utt nødvendig å sende ut en redegjørelse i mars d.å., og heller ikke denne fant vegen til NRKs lyttere og seere.

26. april d.å. fant Kampanjen det riktig å sende et åpent brev til Stortinget om sitt syn på den merkelige behandlingen av Norges forhold til NATO, som regjeringen la opp til. Lik Oslopressen fortiet NRK også denne henvendelsen, endog i den forkortede og misvisende redaksjon NTB hadde gitt den.

Oslopressen dekket derimot Kampanjens uttalelse i forbindelse med krisen i Tsjekkoslovakia godt. Denne uttalelsen var ikke minst provosert av NATO-tilhengernes utnyttelse av det som var skjedd. I motsetning til pressen fant NRK heller ikke denne gang grunn til å nevne vår uttalelse, som man bekreftet å ha mottatt (26 august ved herr Ringdal). Kampanjen har fulgt med i denne informasjonsvirksomhet som NRK har drevet om NATO. Vi har merket oss ensidigheten i denne såkalte opplysningsvirksomhet. Ansvarlige politikere fra alle partier har, som bekjent, mange ganger presisert at vi skulle få en fri og åpen debatt om NATO, Der alle synspunkter skulle komme til orde. De fleste av disse uttalelsene ble gitt i forbindelse med den "lovede" folkeavstemning. Det kan ikke annet enn forbause oss at man aldri har funnet det naturlig å la representanter for Kampanjen delta i noen av programmene. Vi skulle f.eks tro at formannen, som er utenriksredaktør og ikke uten erfaring i NRK, er vel så kvalifisert som de fleste av dem som fikk anledning til å hevde de offisielt godtatte synspunkter Kampanjens nestformann er yrkesmilitær, og skulle ha alle forutsetninger for å delta i en debatt om Norges sikkerhetspolitikk.

Som prinsipielt "objektiv" statsinstitusjon er det en av NRKs oppgaver å gi uttrykk for de syn som gjør seg gjeldende i befolkningen og brytningene mellom disse syn.

Vi beklager den holdning NRK hittil har hatt overfor Kampanjen, og håper at det ærede styre/råd vil gjøre sitt til å rette på forholdene.

Kampanjen NORGE UT AV NATO
Redaksjonsutvalget

Nic. Stang /s/

Per E un Mauseth. /s/

Selve ordet "fremmedgjøring" er ganske uttrykksfullt. Mennesket står fremmed overfor noe det selv har skapt og derfor ikke burde være fremmed for. Antar vi at mennesket først (i en midlertidig og erkjennelsesteoretisk betydning) står overfor sine omgivelser som noe fremmed og kaotisk, da er ikke dette fremmedgjøring, men bare en enkel motsetning. "Fremmedgjøring må utvikle seg fra likegyldig fremmedhet til virkelig antagonistisk fremmedgjøring", skriver Marx.

Marx betrakter fremmedgjøringen som en nødvendig fase i menneskenes utvikling. Det kommer til uttrykk i hans manuskripter fra 1843-44 hvor det heter at "hverken den objektive eller den subjektive natur blir direkte presentert i en form som er adekvat til menneskets vesen." "Menneskets virkelige, aktive innstilling til seg selv som et menneskelig vesen er bare mulig i den utstrekning det virkelig bringer frem alle sine krefter - noe som bare er mulig gjennom fremmedgjøringen." Fremmedgjøringen av praktisk menneskelig aktivitet kan betraktes fra to synsvinkler: 1) Arbeidernes forhold til arbeidsproduktet som en fremmed gjenstand som dominerer ham. Dette forholdet er på samme tid forholdet til den sansbare ytre verden som en fremmed og fiendtlig verden. 2) Arbeidets forhold til produksjonshandlingen innen arbeidet.

Dette er arbeidernes forhold til sin egen aktivitet som noe fremmed som ikke tilhører ham - som en aktivitet som er rettet mot ham selv, som er uavhengig av ham og ikke tilhører ham. "Etter hvert som personlige interesser utkrystalliserer seg og får eksistens som klasseinteresser, blir individets personlige oppførsel tingliggjort (sich versachlingen), fremmedgjort fra seg selv og eksisterer samtidig adskilt fra det som en uavhengig makt og forvandler seg til en rekke makter som bestemmer og underlegger seg det."

Dette har igjen sammenheng med Marx' materialistiske historieopfatning som går ut på at mennesket først og fremst er produsert; at den måten mennesket skaffer seg hus, mat og klær bestemmer dets livsførsel. Dette bør ikke oppfattes som en deterministisk tese om individer, men som en statistisk tese om samfunnet i sin helhet. Det enkelte mennesket kan ikke alltid forstås ved hjelp av dets arbeid, men grupper (eller klasser) av mennesker vil grovt sett oppføre seg slik at man kan se deres oppførsel som en funksjon av deres arbeid. Menneskenes stilling i det økonomiske liv bestemmer dem på flere måter. For det første er samfunnets sosiale struktur (familie, klasser) avhengig av den økonomiske basis. Og den sosiale struktur bestemmer igjen statens karakter, fordi den økonomisk dominerende klasse vil forme staten som et redskap for sine egne interesser. Staten bestemmer så tilslutt samfunnets kulturelle liv. Det er en naturlig tendens hos menneskene til å ta det samfunn de lever i som eviggyldig og nødvendig slik at filosofer, økonomer, jurister og teologer etc. bevisst eller ubevisst søker å rettferdiggjøre det. Den bevisste eller ubevisste søken etter å rettferdiggjøre samfunnet viser samtidig at det må herske en splittelse i samfunnet og dem de rettferdiggjørende søker å rettferdiggjøre samfunnet for.

Marx' syn kan summeres opp ved to sitater: "Ettersom eksistensen av religionen er tegn på splittelse kan kilden til splittelse bare søkes i selve statens vesen," og "Anta en viss utviklingsgrad av menneskets produktivkrefter, og det følger den og den form for handel og forbruk, den og den form for sosial organisasjon, de og de klasser, kort sagt det og det "bürgerliche Gesellschaft". Anta det og det borgerlige samfunn, og det følger den og den politiske stat."

I det første sitatet beskriver Marx den økonomiske fremmedgjoringen slik den kommer til uttrykk i selve produksjonshandlingen og arbeiderens forhold til det han skaper. Av denne grunnleggende fremmedgjoringen følger den sosiale fremmedgjoringen som skildres i det andre sitatet. Da staten er det neste trinn i overbygningen, må også den bli preget av splittelsen i menneskenes sosiale liv, som er dens grunnlag og kilde: "Det grunnlaget som gjør at bestemte produktivkrefter kan anvendes er også grunnlaget for at en bestemt klasse i samfunnet kan herske, og denne klassens sosiale makt får sitt praktisk-idealistiske uttrykk i staten. I alle tidligere erstatninger for fellesskapet, i staten osv., har personlig frihet bare eksistert for de individer som utvikler seg innenfor den herskende klassens forbindelser og bare i den utstrekning de var medlemmer denne klassen. Disse illusoriske fellesskapene som individene til nå har slått seg sammen i, oppnådde alltid en uavhengig eksistens i forhold til dem." Fremmedgjoringen består her i en "politisk overtro" som innbiller seg at det sosiale liv må holdes sammen av staten, mens det i virkeligheten er staten som blir holdt sammen av det sosiale liv. Hvordan dette tilslutt skaper den ideologiske fremmedgjoringen blandt massene, kommer klart frem i formuleringen (fra Den Tyske Ideologi) "De herskende tanker er til enhver tid de herskendes tanker!"

Svein [REDACTED].

STUDIEOPPLEGG FOR VINTEREN. *****

Det er lagt opp til en omfattende studievirksomhet i Stavanger SUL i vinter. Ryeggraden i opplegget er "Sosialistisk Lørdagskveld." Den utgjøres av to kurser, ett i sosialistisk teori og ett om klassestrukturen i det norske samfunn og den norske fagbevegelsen. Motene finner sted hver lørdag fra kl. 16.30 til ca. kl. 19.00 på Kommunistpartiets kontor i Kongsgaten. Kursene begynner 2.nov. med sosialistisk teori. Lørdagen etter begynner kurset i klassestruktur og fagbevegelse, og slik fortsetter de to kursene annenhver lørdag

Her følger studieopplegget med dato og innledere i den utstrekning disse er uttatt. En del av de nevnte innledere har ikke sagt endelig fra om de kan påta seg jobben.

SOSIALISTISK TEORI.

2.11	Håkon He [REDACTED]	Positivism og dialektikk. En sammenligning mellom Karl Marx' og Auguste Comtes filosofi.
16.11	Svein [REDACTED]	Anarkisme og syndikalisme.
30.11	Innleder ikke uttatt.	Evolusjonar sosialisme-- det sosialdemokratiske alternativ.

- 14.12 Ingeborg Ba[redacted]t: Parti og revolusjon - spontanitet eller disiplin? En drøfting av Rosa Luxemburgs teori som alternativ til Lenin.
- 18.1 Per Ivar [redacted]: Den permanente revolusjon - trotskismens grunnbegrep.
- 1.2 Geir Jo[redacted]: Om motsigelsen - en viktig del av Mao-Tse Tungs lære.
- 15.2 Dagfinn [redacted]: Parti eller gerillia? Revolusjonens strategi i Sør-Amerika.
- 1.3 Håkon He[redacted]: Hegemoni - et grunnbegrep hos Antoni Gramsci.
- 15.3 Rune S[redacted]: Psykoanalyse og marxisme. Eric Fromms humanistiske sosialisme.
- 22.3 Geir J[redacted]: Det manipulerede mennesket. Marcuses syn på det senkapitalistiske samfunn.

KLASSESTRUKTUR OG FAGBEVEGELSE.

- 9:11 Innleder ikke uttatt. Klassebegrepet. Det norske klasse-samfunns historiske opprinnelse.
- 23.11 Geir J[redacted]: De to hovedklassene. Kapitalistene og proletariatet.
- 7.12 Eldar E[redacted]: Fiskerne.
- 1.1 Ikke uttatt. Bondene.
- 25.1 Svein [redacted]: Fagbevegelsens organisasjon.
- 8.2 Eivind [redacted]: Den norske fagbevegelses historie.
- 22.2 Odd [redacted]: Fagbevegelsens nåværende politikk og alternativer til den.
- 8.3 Henrik Wa[redacted]: Arbeiderens stilling i bedrift og samfunn.

Litteratur til kursene:

Sosialistisk teori: Jon Elster: Sosialismen. (Dreyer)
 Fagbevegelse og klassestruktur: Hans I Kleven: Klassestruktur i det norske samfunn.

Foruten Sosialistisk Lørdagskveld, skal det holdes to helgekurser i løpet av høsten, ett om NATO og ett om "Staten og revolusjonen". Om disse kursene vil "Rød Front" ha særskilte oppslag.

Maos tenkning skal også studeres, ifølge anbefaling fra landsmøtet. Dette gjør vi ved å ta opp aktuelle emner fra Mao på medlemsmøtene. Geir J[redacted] står for denne del av studievirk-somheten.

Håkon H[redacted] - studieleder.